

FŐVÁROSI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

1052 Budapest Városház u. 9-11.

Telefon: 327-1177

A Fővárosi Választási Bizottság a

18/2022. (V. 25.) FVB számú határozatával

a K.Z. magánszemély (továbbiakban: Szervező) által benyújtott fővárosi szintű helyi népszavazási kezdeményezés tárgyában, három igen szavazattal, egyhangúlag a következő határozatot hozta:

A Fővárosi Választási Bizottság az

„EGYETÉRT-E ÖN AZZAL, HOGY A BUDAPEST ÖTÖDIK KERÜLETÉBEN TALÁLHATÓ SZABADSÁG TÉRI SZOVJET EMLÉKMŰVET HELYEZZÉK ÁT A FŐVÁROSI SZOBORPARK (MEMENTO PARK) MÚZEUMBA?”

kérdés hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen annak a Budapest Portálon való közzétételét követő 15 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben vagy elektronikus dokumentumként a Kúriához címzett bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújthat be a Fővárosi Választási Bizottságnál (postacím: 1840 Budapest, személyes benyújtás: 1052 Budapest V. kerület, Városház utca 9-11., e-mail: FVB@budapest.hu). A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2022. június 9-én (csütörtök) 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhű másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálattal rendelkező személy – a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával – saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg.

I n d o k o l á s

Szervező 2022. április 29. napján, személyesen eljárva, aláírásgyűjtő ívet nyújtott be a Fővárosi Választási Bizottsághoz, a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 36. § (1) bekezdése szerinti hitelesítés céljából. A szervező a kérdés benyújtásakor a nevét, lakcímét és személyi azonosítóját az Nsztv. 36. § (3) bekezdésének megfelelően közölte a választási bizottsággal. A Fővárosi Választási Iroda a központi névjegyzékben ellenőrizte a Szervező választójogát.

A Fővárosi Választási Iroda vezetője az Nsztv. 40. § (1) bekezdésében rögzített hatáskörében eljárva a kérdés benyújtásától számított öt napon belül elvégezte a kezdeményezés előzetes formai és tartalmi vizsgálatát, és mivel az a jogszabályi követelményeknek megfelelt, a kérdést – figyelemmel az Nsztv. 61. § (2) bekezdésére – a Fővárosi Választási Bizottság elé terjesztette.

Az Nsztv. 41. § (1) bekezdése szerint a helyi választási bizottság a kérdés hitelesítéséről vagy annak megtagadásáról a benyújtásától számított harminc napon belül dönt. A helyi választási bizottság a kérdést akkor hitelesíti, ha az az e törvényben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel.

Ugyanezen § (2) bekezdése szerint a szervező által benyújtott kérdés csak abban az esetben hitelesíthető, ha az aláírásgyűjtő ív is megfelel a jogszabályban foglalt előírásoknak.

A helyi népszavazásra vonatkozó alapvető szabályt már az Alaptörvény 31. cikk (2) bekezdése is rögzíti, amely szerint kizárólag a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügyről lehet helyi népszavazást tartani, törvényben meghatározottak szerint.

Az Nsztv. 32. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a helyi önkormányzat képviselő-testülete helyi népszavazást rendelhet el a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügyben.

Az Nsztv. 34. § (2) bekezdése szerint a képviselő-testület köteles elrendelni a helyi népszavazást, ha azt az önkormányzati rendeletében meghatározott számú választópolgár kezdeményezte.

Az Nsztv. 32. § (2) bekezdése szerint nem lehet helyi népszavazást tartani

- a) a költségvetésről és zárszámadásról,
- b) a helyi adókról,
- c) a képviselő-testület hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási kérdéssről,
- d) a képviselő-testület feloszlásának kimondásáról.

Az Nsztv. 39. § (1) bekezdéséből következő további követelmény, hogy a helyi népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a helyi népszavazás eredménye alapján a képviselő-testület el tudja dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles. Az Nsztv. 39. § (2) bekezdése előírja továbbá azt is, hogy a helyi népszavazásra javasolt kérdés nem tartalmazhat szemérem sértő vagy más módon megbotránkoztató kifejezést.

Az Nsztv. 1. § (1) bekezdése a hatálya alá tartozó eljárásokra – így a területi szintű helyi népszavazási kezdeményezés valamennyi eljárási szakaszára is – a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) Általános részét is alkalmazni rendeli, az Nsztv.-ben foglalt eltérésekkel.

A hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a Fővárosi Választási Bizottságnak azt kellett vizsgálnia, hogy az ügy a Fővárosi Önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozik-e, nem ütközik-e tiltott tárgy körbe, és a kérdés megfogalmazása egyértelmű-e.

A Fővárosi Választási Bizottság a hatáskör vizsgálata során megállapította, hogy a Magyar Köztársaság Kormánya és az Oroszországi Föderáció Kormánya között 1995-ben megállapodás jött létre a háborúban elesett katonák és polgári áldozatok emlékének megörökítéséről, valamint sírjaik jogi helyzetéről (a továbbiakban: Megállapodás). A Megállapodást 1995. március 6-án írták alá Moszkvában, kihirdetésére a 104/1996. (VII. 16.) Korm. rendelettel került sor. A Megállapodás szövegét a kormányrendelet 2. §-a tartalmazza.

A Megállapodás bevezető része rögzíti, hogy a katonáknak, a hadifoglyoknak és más személyeknek, akik az I. és II. világháborúban, valamint a háborút követő időszakban elesetek, vagy meghaltak, joguk van méltó sírhelyre, amelyek kialakítását és gondozását - a háború áldozatainak védelmére vonatkozó, Genfben, 1949. augusztus 12-én kötött Egyezmények és azok 1977. évi kiegészítő Jegyzőkönyvei alapján, valamint más nemzetközi emberi jogi normák szerint - megfelelő módon kell biztosítani.

A Megállapodás hatálya az 1. Cikk b) pontja alapján kiterjed az elesett orosz katonák Magyar Köztársaság területén található temetkezési helyeire, beleértve a temetőket, temetőparcellákat, valamint emlékműveket és más kegyeleti létesítményeket is.

A 2. Cikk 4. pontja szerint a Felek biztosítják a Magyar Köztársaság és az Oroszországi Föderáció területén levő, orosz, illetve magyar katonai temetkezési helyek, beleértve az emlékművek és más kegyeleti létesítmények védelmét és korlátlan időre szóló megőrzésük jogát.

A Fővárosi Választási Bizottság megállapította, hogy a Budapest V. kerület Szabadság téri szovjet emlékmű, amelynek tulajdonosa a Fővárosi Önkormányzat, mint kegyeleti hely a Megállapodás hatálya alá tartozik. Erre a megállapításra jutott korábban a Kúria is az emlékművel kapcsolatos büntetőeljárással összefüggésben hozott B.24/2012. számú elvi határozatában. Következésképpen az emlékmű esetleges áthelyezésére a Megállapodás módosításával vagy felmondásával kerülhet sor. Tekintettel arra, hogy a Megállapodásban a Fővárosi Önkormányzat nem vett részt szerződő félként – az a Magyar Köztársaság Kormánya és az Oroszországi Föderáció Kormánya között jött létre –, így annak esetleges, a Szabadság téri emlékművet érintő módosításáról vagy felmondásáról is kizárólag a felek dönthetnek. Mindezek alapján a Szabadság téri szovjet emlékmű áthelyezéséről szóló döntés nem tartozik a Fővárosi Önkormányzat feladat- és hatáskörébe.

Rámutat továbbá a Fővárosi Választási Bizottság arra is, hogy a Fővárosi Önkormányzat hatásköre nem állapítható meg a szovjet emlékműnek a népszavazásra javasolt kérdésben említett Szoborpark Múzeumban (Memento Park) történő elhelyezése tekintetében sem, hiszen annak tulajdonosa nem az Önkormányzat.

A tiltott tárgykörbe ütközés, a kérdés egyértelmű megfogalmazásának, valamint az aláírásgyűjtő ív megfelelőségének vizsgálatát a Fővárosi Választási Bizottság mellőzte, tekintettel arra, hogy a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését már önmagában azon okból meg kellett tagadni, hogy az nem tartozik a Fővárosi Önkormányzat feladat- és hatáskörébe.

Mindezek alapján a Fővárosi Választási Bizottság megállapította, hogy a népszavazásra javasolt kérdés nem felel meg az Nsztv.-ben meghatározott feltételeknek, ezért – az Nsztv. 41. §-ában foglalt hatáskörében eljárva, figyelemmel az Nsztv. 61. § (2) bekezdésére – a kérdés hitelesítését megtagadta.

A határozat az Nsztv. 1. § (1) bekezdésén, 32. §-án, 34. § (2) bekezdésén, 36. § (1) és (3) bekezdésén, 39. § (1) bekezdésén, 40. § (1) bekezdésén, 41. §-án, 61. § (1) és (2) bekezdésén, a 104/1996. (VII. 16.) Korm. rendelet 2. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Nsztv. 57. § (1) bekezdésén, 61. § (3) bekezdésén és a Ve. 223-225. §-án, az illetékekről szóló tájékoztatás az 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Budapest, 2022. május 25.

Dr. Temesi István s.k.
Fővárosi Választási Bizottság
elnök